

Posudek oponentky diplomové práce Ústav sociální práce FF UHK

Autorka závěrečné práce: Bc. Alice Chlebounová

Název závěrečné práce: **Chráněné bydlení – sociální služba pro lidi s mentálním postižením**

Hodnocení formulace hlavního cíle práce: C

Odůvodnění:

Cílem diplomové práce je „zmapovat proces realizace chráněného bydlení v organizaci Domov na zámku Bystré. Na základě teorie a praxe provést analýzu procesu realizace chráněného bydlení formou případové studie a navrhnout ideální model chráněného bydlení pro klienty s vyšším stupněm závislosti v DNZ Bystré.“ (s. 9). Cíl se jeví formulován konkrétně a realisticky. V Úvodu je sice popsána logická struktura práce, ale bez vazby na postup autorky. Čtenář/ka tak úplně neví, jak bude cíle dosahováno, nedozvídá se, že případová studie je zahrnuta v teoretické části a, ani že výzkum se bude zaměřovat na názory pracovníků zařízení, nezná dílčí výzkumné otázky a nedokáže předem posoudit relevanci teoretické části ve vztahu k výzkumným otázkám.

Hodnocení struktury práce: B

Odůvodnění:

Autorka vymezuje pojmy „institucionální péče o osoby s mentálním postižením v ČR“ a „specifika chráněného bydlení v kontextu pobytových sociálních služeb“. Jak jsem psala výše, při samotné četbě teoretické části se špatně posuzuje, zda jsou zahrnuty všechny pojmy, které by měly být vysvětleny, aby čtenář/ka porozuměli logice výzkumu. Tuto souvislost mezi teoretickou a výzkumnou částí lze posoudit až zpětně. Teprve v metodické části se čtenář/ka dozví, že všechny klíčové pojmy výzkumných otázek diplomové práce jsou v teoretické části vysvětleny, a zároveň nejsou obsaženy žádné redundantní pojmy. Členění kapitol Teoretické části i celé diplomové práce se jeví logické. Autorka v Úvodu označuje druhou část práce jako „metodickou“ (s. 10). Vhodnější by bylo označení „výzkumná část“ protože popis metodiky je pouze jednou ze součástí výzkumu.

Hodnocení teoretické části práce: B

Odůvodnění:

Teoretická část vychází z adekvátních odborných zdrojů a neobsahuje faktické chyby, přesto k ní mám výhrady. U některých kapitol není čtenáři vysvětleno, jak se vztahují k cíli, jaká je jejich role ve vztahu k následujícímu výzkumu. Například subkapitola věnovaná rizikům institucionalizace nechává na čtenáři, aby si domýšlela, že je autorka pravděpodobně zastávkyní transformace a nepřímo tak odůvodňuje potřebu služeb chráněného bydlení. Autorka na čtenáři svůj postup nevysvětluje. Informace na něj spíše chrlí.

Hodnocení metodické části práce: C

Odůvodnění:

Metodická část zahrnuje vymezení výzkumných otázek (HVO: „Jaké jsou názory na proces realizace chráněného bydlení v organizaci DNZ Bystré z pohledu pracovníků a klientů a jsou v rámci realizace sociální služby chráněné bydlení DNZ Bystré naplňovány zveřejněné cíle služby?“), transformaci dílčích cílů přes indikátory do tazatelských otázek (s. 36-41), odůvodnění zvolené výzkumné strategie (kvalitativní výzkumnou strategii a techniku kvalitativního interview lze považovat za adekvátní výzkumným otázkám, stejně jako techniku analýzy dokumentů), je vymezena strategie volby výzkumného souboru, zpracování údajů a

jsou reflektována rizika využití výzkumné strategie. V odůvodnění zvolené výzkumné strategie autorka sice popisuje teorii případové studie, ale čtenářka se dozvídá, jak konkrétně postupovala sama autorka. Tazatelské otázky jsou někdy formulovány nad rámec daného cíle (např. TO2 až TO4 nezkušejí názory, ale zkušenosti, TO3 a TO4 nemají explicitní vazbu na cíl; obdobné výhrady lze mít i k ostatním TO) a je jich zbytečně mnoho. Přes uvedené výhrady lze metodickou část považovat za kvalitně zpracovanou.

Hodnocení zpracování výsledků výzkumu: A

Odůvodnění:

Interpretace je provedena logicky dle stanovených dílčích cílů.

Hodnocení naplnění cílů a zpracování závěrů práce: B

Odůvodnění:

Autorka naplnila stanovené cíle diplomové práce. Výsledky výzkumu se jeví jako značně formalistické. Jako by nalézal u dané služby samá pozitiva. Tomu odpovídají i výsledná doporučení, která jsou spíše formulována k jiným poskytovatelům. Není jasné, jak se liší model v bystré a ideální model, který autorka navrhuje (viz otázka č. 2).

Hodnocení formální stránky práce: B

Odůvodnění: Autorka v textu podtrhává, což je nedoporučovaná forma zdůrazňování textu. Autorka špatně odkazuje na internetové zdroje.

Hodnocení přínosu práce pro praxi sociální práce či sociální politiky: A

Odůvodnění:

Autorka práci koncipuje jako doporučení pro praxi ve formě „*ideálního modelu chráněného bydlení pro klienty s vyšší mírou podpory. Tento model může sloužit jako návrh nebo inspirace pro další nastavení, do budoucna rozšiřující se, sociální služby chráněné bydlení v DNZ Bystré.*“

Další připomínky: nemám

Otázky k obhajobě:

1. Autorka k DVO1 činí závěr, že „*pracovníci chráněného bydlení vnímají v současnosti zavedený denní režim na chráněném bydlení v kontextu práce s klientem jako dobře nastavený, který vyhovuje jak pracovníkům a z jejich pohledu i klientům*“ (s. 63). Z předchozí interpretace takový závěr ale jasně nevyplývá. Pracovníci kritizují zásahy administrativy do práce s klienty a také personální poddimenzovanost služby. Jak má v tomto kontextu čtenář/ka rozumět výše uvedenému optimistickému závěru autorky? Nevyžaduje tato kritika úpravu denního režimu? Případně jakou?

2. Výsledky výzkumu se jeví jako značně formalistické. Jako by nalézal u dané služby samá pozitiva. Tomu odpovídají i výsledná doporučení, která jsou spíše formulována k jiným poskytovatelům. Není jasné, jak se liší model v bystré a ideální model, který autorka navrhuje. Jaká doporučení by autorka dala samotnému zařízení DNZ Bystré?

Celkové zhodnocení práce: B

Odůvodnění:

Diplomovou práci Bc. Alice Chlebounové považují za kvalitně zpracovanou a splňující všechny požadavky na diplomové práce.

18. 4. 2018 v Hradci Králové

Mgr. Radka Janebová, Ph.D.
Oponentka diplomové práce